

Aan besturen en scholen voor voortgezet onderwijs met lumpsum-
 bekostiging

Den Haag

Ons kenmerk

VO/F/2005/7650

MRT 2005

Onderwerp

brochure vereenvoudiging bekostiging VO

Bijlage(n)

1. Brochure

Hierbij ontvangt u de brochure over de vereenvoudiging van de bekostiging in het voortgezet onderwijs. Zoals u ongetwijfeld zult weten, zal per 1 januari 2006 de wijze van bekostigen binnen het voortgezet onderwijs aanmerkelijk worden vereenvoudigd. Daardoor zult u sneller weten op welk bedrag u kunt rekenen. Daarnaast wordt de bekostiging transparanter en eenvoudiger. In deze brochure worden uiteengezet wat de vereenvoudiging precies inhoudt.

Op korte termijn zal de vereenvoudiging van de bekostiging extra inspanningen van u vragen, omdat u enige tijd nodig zult hebben om te wennen aan de nieuwe situatie. Ik ben er echter zeker van dat het u zal lukken deze gevolgen van de vereenvoudiging goed te verwerken. Voor de lange termijn ben ik er van overtuigd dat iedereen baat heeft bij een transparanter, eenvoudiger bekostigingsstelsel.

Ik wens u veel succes!

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

(Maria J.A. van der Hoeven)

Inhoudsopgave

A.	Inleiding	4
B.	Vereenvoudiging bekostiging	5
C.	Gevolgen maatregelen	5
D.	Ratio's, vaste voeten en formules	10
E.	Invoering in schooljaar 2005-2006	12
F.	Overgangsregeling	14
Bijlage 1:	Overzicht van ratio's en vaste voeten	16
Bijlage 2:	Berekening van de nieuwe ratio's voor directie en OOP	18
Bijlage 3:	Berekening van de nieuwe ratio's voor het OP	19
Bijlage 4:	Extra formatieplaatsen i.v.m. de omzetting van SVO-LOM en MLK	24
Bijlage 5:	De berekening van het overgangsbudget.	25

A. Inleiding

In juli 2004 is het wetsvoorstel ter vereenvoudiging van de bekostiging door het parlement goedgekeurd. Deze wijziging is de eerste aanpassing sinds de invoering van de lumpsum in 1996 en treedt op 1 januari 2006 in werking. Het doel van de vereenvoudiging is de bekostiging eenvoudiger, transparanter en meer bij de tijd te maken. Uiteraard heeft over de vereenvoudiging uitgebreid overleg plaatsgevonden met de vertegenwoordigers van het voortgezet onderwijs.

De scholen zullen in de nieuwe systematiek eerder worden bekostigd op het aantal daadwerkelijk aanwezige leerlingen. De bijlagen bij de bekostigingsbrieven worden minder uitvoerig. Dit komt de duidelijkheid ten goede: scholen kunnen beter zelf nagaan op welk bedrag ze nu en in de toekomst kunnen rekenen. Scholen kunnen daarnaast beter afwegen welk soort onderwijs ze aanbieden, zonder dat daarbij financiële overwegingen een oneigenlijke rol spelen.

Verder worden als onredelijk en onbillijk ervaren elementen die in het systeem zitten, uitgeschakeld. Tenslotte gaat de overheid een steeds afstandelijker rol spelen. Daarbij past een bekostiging op hoofdlijnen en niet het sturen via verfijningen.

In deze brochure zullen de maatregelen die in het kader van de vereenvoudiging van de bekostiging worden genomen, worden toegelicht. Daarnaast zal worden ingegaan op het invoeringsmoment (1 januari 2006) en zal de overgangsregeling worden toegelicht.

B. Vereenvoudiging bekostiging

De vereenvoudiging van de bekostiging betreft een aantal maatregelen, dat tegelijkertijd worden ingevoerd. Het gaat om:

1. omzetten van bekostiging per schooljaar naar kalenderjaar;
2. afschaffen van de leerlingfluctuatiefactor;
3. afschaffen van de leeftijdscorrectie voor leraren bij het bepalen van de gemiddelde personeelslast per school;
4. forse vermindering van het aantal parameters dat de bekostiging bepaalt; de opslagen worden verwerkt in de ratio's.
5. gelijktrekken van de vaste voeten gerelateerd aan het aantal afdelingen vbo;
6. gelijktrekken van de vaste voeten voor atheneum en lyceum, al dan niet in combinatie met havo en/of vmbo-t;
7. opnemen van het nascholingsbudget in de ratio tussen het aantal leerlingen en het aantal personeelsleden dat OCW bekostigt (genoemd onder 4);
8. afschaffen van de groeiregeling praktijkonderwijs; deze is door het overgaan naar bekostiging op kalenderjaar overbodig geworden.

Met uitzondering van de eerste maatregel hebben alle maatregelen betrekking op de personele bekostiging.

C. Gevolgen maatregelen

De gevolgen van de onder B genoemde maatregelen voor scholen worden hieronder per maatregel aangegeven. De scholen zullen overigens niet de gevolgen van elke maatregel afzonderlijk voelen, maar de gevolgen van het totale pakket. Een school kan er op grond van de ene maatregel op achteruit gaan, maar kan er evengoed op grond van een of meer andere maatregelen op vooruit gaan.

C. Gevolgen maatregelen

Ad 1: omzetting naar kalenderjaar

Door de overgang van schooljaar- naar kalenderjaarbekostiging wordt de periode tussen leerlingentelling en bekostiging verkort van tien maanden (1 oktober jaar t-1 – 1 augustus jaar t) naar drie maanden (1 oktober jaar t-1 – 1 januari jaar t). Dat betekent dat de school in december voorafgaand aan het kalenderjaar de bekostigingsbrief ontvangt (dat was maart voorafgaand aan het schooljaar). Daardoor volgt de bekostiging aanzienlijk beter de ontwikkeling in de aantallen leerlingen. Dat is vooral voor scholen met een kleine financiële buffer een voordeel (nieuwe scholen). Ook scholen in groeigemeenten/vinexlocaties kunnen hierdoor gemakkelijker hun groei opvangen. Voor de school wordt de administratie eenvoudiger als bekostiging en verantwoording over dezelfde periode gaan (namelijk het kalenderjaar). Een belangrijk voorbeeld hiervan is de jaarrekening. Nu moet de rijksbijdrage die op schooljaarbasis wordt verstrekt, nog toegerekend worden naar kalenderjaar om de jaarrekening te kunnen opstellen.

De procedures rondom de aanlevering van de leerlinggegevens via het onderwijsnummer zullen overigens niet wijzigen door de omzetting naar kalenderjaarbekostiging.

De hele bekostiging met uitzondering van de leerlinggebonden financiering (LGF) zal overgaan op kalenderjaar. Dat betekent dat ook de materiële bekostiging (de BSM) en de aanvullende bekostiging (waaronder de zogenaamde cumi-regeling) vanaf 1 januari 2006 op kalenderjaar overgaan. Wat de aanvullende bekostiging betreft: voor het regionaal zorgbudget veranderen door de overgang op kalenderjaarbekostiging ook de termijnen die gelden voor een aanvraag voor het regionaal zorgbudget. De formulieren worden in oktober (en niet meer in mei) naar de scholen verzonden, zodat voor de bekostiging van het daarop volgende kalenderjaar van de juiste samenwerkingsverbanden kan worden uitgegaan. De beslissing op de aanvraag voor regionaal budget wordt uiterlijk op 1 april van het kalenderjaar genomen (dit was 1 november van het schooljaar).

Voor het schooljaar 2005-2006 en het kalenderjaar 2006 zal dezelfde opgave worden gebruikt. Dat kan omdat er over het algemeen weinig wijzigingen plaatsvinden en het bespaart de scholen tijd.

De systematiek rondom LGF blijft ongewijzigd. Vanwege de nauwe samenhang in regelgeving met het primair onderwijs, is er voor gekozen niet op kalenderjaarbasis te bekostigen. Het primair onderwijs wordt namelijk bekostigd op schooljaarbasis.

C. Gevolgen maatregelen

Ad 2: afschaffen leerlingfluctuatiefactor

De leerlingfluctuatiefactor is een factor waarbij de bekostiging nog enigszins rekening houdt met het verloop van het aantal leerlingen in het voorgaande schooljaar. Er is nu voor gekozen om sneller en op kalenderjaar te bekostigen, zodat de school wordt bekostigd binnen hetzelfde schooljaar waarin de telling plaatsvindt. Rekening houden met leerlingenaantallen van het voorgaande schooljaar hoeft dan niet meer.

Ad 3: afschaffen leeftijdscorrectie

De huidige bekostiging legt door de leeftijdscorrectie op het onderwijzende personeel nog een sterke relatie tussen de rijksbijdrage die scholen krijgen en de kosten die scholen maken. Er wordt vanuit gegaan dat de kosten toenemen naarmate het personeel ouder wordt. Eerdere maatregelen hebben er al toe geleid dat het verband tussen de leeftijd van onderwijzend personeel en hun beloning aanzienlijk is verzwakt. Deze maatregelen waren:

- ⌘ Het inkorten van de carrièrelijnen door afschaffen van de periodiekenstops en het terugbrengen van de carrièrelijnen tot 18 jaar.
- ⌘ Het toevoegen van middelen voor scholen met vmbo voor extra functies op LC- en LD-niveau (de voormalige schalen 11 en 12).
- ⌘ Het toevoegen van middelen aan de bekostiging voor beloningsdifferentiatie in het kader van integraal personeelsbeleid; het bedrag voor competentiebeloning zal nog enkele jaren stijgen.
- ⌘ Het bevorderen van zij-instroom. Zij-instromers worden over het algemeen niet via het reguliere carrièrepad van de beginnende leraren (op basis van functie) ingeschaald, maar op basis van hun eigen arbeidsverleden.

Met de toekomstige verjonging van het personeel (het huidige personeelsbestand is erg vergrijsd en stroomt uit) is een leeftijdscorrectie niet meer te beargumenteren.

Daarnaast bleek uit de evaluatie van de invoering van de lumpsum die in 2001 is uitgevoerd, dat de leeftijdscorrectie bij scholen tot onzekerheid leidt. Afschaffen zorgt ervoor dat - als het aantal inschrijvingen bij de school bekend is - het bevoegd gezag dan direct weet hoe hoog de bekostiging is. Zij hoeft niet meer af te wachten hoe de school qua leeftijd scoort ten opzichte van de groep soortgelijke scholen. Meerjarenramingen en planningen voor investeringen zijn daardoor eenvoudiger te maken.

C. Gevolgen maatregelen

Tenslotte is de leeftijdscorrectie een element in de bekostiging dat, in theorie, gevoelig is voor misbruik en oneigenlijk gebruik.

Materieel betekent het bovenstaande de leeftijdsmeting van 1 oktober 2004 de laatste is geweest. De leeftijdsformules per GPL-groep zullen verdwijnen. Per GPL-groep zal er één GPL voor het onderwijzende personeel worden berekend en deze is gelijk aan de huidige GPL voor aanvullende formatie OP.

Ad 4: opslagen verwerken in de ratio leerling/bekostigd personeel en vaste voeten

Nu is sprake van een bepaalde ratio tussen het aantal leerlingen en het aantal personeelsleden dat het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) bekostigt. Gegeven het aantal leerlingen wordt thans op basis van de ratio's en vaste voeten de normatieve formatie (exclusief opslagen) bepaald. Deze uitkomst wordt vervolgens verhoogd met de (relevante) opslagen voor frictie, seniorenbeleid, schoolprofiel en arbeidsduurverkorting. Pas dan is de omvang van de formatie bepaald. Deze vier afzonderlijke opslagen en de nascholing (zie ad 7) verdwijnen en worden opgenomen in de ratio's waardoor bovengenoemde tussenstappen in de formatieberekening geëlimineerd kunnen worden. Het effect van het verwerken van de opslagen en de nascholing is dat ratio's en de vaste voeten verhoogd worden. De argumenten en voordelen voor de vereenvoudiging gelden bij uitstek voor deze maatregel. Het verwerken van alle opslagen, inclusief de nascholing, in de ratio tussen leerlingaantal en aantal personeelsleden en de vaste voeten maakt de presentatie van de bekostiging en de planning van de scholen eenvoudiger. Het is eenvoudiger te ramen wat bij een gegeven aantal leerlingen de bekostiging zal zijn.

Vereenvoudiging tot één ratio past ook in de gedachte dat het bestuur zelf verantwoordelijk is voor het afdekken van risico's. Bij de huidige ratio's hebben de inkomsten geen directe relatie meer met de werkelijkheid naar personele verplichtingen of uitgaven.

Uit de evaluatie van invoering van de lumpsum blijkt dat scholen de gevolgen van maatregelen op de personele en materiële bekostiging makkelijker kunnen bepalen. Dit effect wordt aanzienlijk versterkt wanneer het aantal parameters sterk daalt.

C. Gevolgen maatregelen

Ad 5: gelijktrekken vaste voeten vbo

Het gaat hier om gelijkschakeling van de vaste voet vbo waardoor deze onafhankelijk wordt van het aantal afdelingen. Door deze gelijkschakeling hebben alle categorale scholen met vbo een gelijke vaste voet. De scholengemeenschappen met vbo krijgen ook allen een gelijke vaste voet. De vaste voeten voor categorale scholen en scholengemeenschappen zijn overigens wel verschillend. In bijlage 1 staat aangegeven op welk niveau de vaste voeten komen. Deze gelijkschakeling heeft twee effecten. Ten eerste kunnen de financiële prikkels in de huidige systematiek er toe leiden dat kleine, niet levensvatbare, afdelingen in stand worden gehouden omdat de school anders bekostiging misloopt. Gelijkschakeling van de vaste voeten vbo leidt hier tot een meer efficiënte besteding van overheidsmiddelen.

Ten tweede wordt de planning van onderwijsvoorzieningen vereenvoudigd. Scholen kunnen daarvoor veel gemakkelijker het aantal afdelingen vbo wijzigen. Dit kan leiden tot hogere uitgaven zonder dat OCW daar invloed op heeft. Gelijkschakeling van de vaste voeten vbo leidt tot een gelijk bedrag onafhankelijk van het aantal afdelingen.

Door beide maatregelen (gelijkschakeling vaste voet en versoepeling van de scholenplanning) kunnen scholen beter (namelijk meer inhoudelijk, gerelateerd aan het primaire proces en minder financieel) de afweging maken of ze een afdeling vbo in het leven roepen, houden of gaan samenwerken met andere scholen.

Ad 6: gelijkschakeling van de basisformatie lyceum en atheneum

Het gelijktrekken van de vaste voet heeft twee voordelen. Ten eerste worden twee scholen die hetzelfde onderwijsaanbod hebben, gelijk bekostigd (lyceum en atheneum met Griekse taal en letterkunde en Latijnse taal en letterkunde).

Ten tweede wordt verhinderd dat een lyceum dat geen gymnasiumleerlingen heeft, meer geld ontvangt dan een atheneum met leerlingen die Griekse en/of Latijnse taal- en letterkunde volgen.

Gelijkschakeling van deze vaste voeten doet ook meer recht aan de feitelijke situatie van scholen. Er is immers meer vrijheid in de programmering dan waarmee de bekostiging nu rekening houdt.

Ad 7: de nascholing verwerken in de verhouding leerling/ bekostigd personeel

Deze maatregel is een vervolg op de wetwijziging van 17 december 2003 waardoor VO-scholen met ingang van 23 januari 2004 de middelen voor nascholing vrij mogen besteden. De oormerking van de nascholingsbudgetten is daarmee verdwenen. Het opnemen van het nascholingsbudget in de ratio leerlingen/ bekostigd personeel betekent de laatste stap van dit budget naar de lumpsum.

C. Gevolgen maatregelen

Ook hierbij geldt (net als bij maatregel 4) dat scholen meer ruimte krijgen om eigen keuzen te maken en dat het eenvoudiger is om de bekostiging te ramen. Met deze verhoging van de ratio's verdwijnt de nu nog aparte aanvullende bekostiging voor de nascholing.

Ad 8: afschaffen van de groeiregeling praktijkonderwijs

De groeiregeling praktijkonderwijs voorziet door een extra teldatum in de mogelijkheid grote tussentijdse groei van leerlingen in het praktijkonderwijs op te vangen. Door de versnelling van de bekostiging (van 1 augustus naar 1 januari) is deze regeling niet meer nodig. Een extra argument hiervoor is dat in het verleden weinig gebruik is gemaakt van de extra teldatum.

D. Ratio's, vaste voeten en formules

D.1. Ratio's en vaste voeten

De bovenstaande maatregelen hebben gevolgen voor de vaste voeten en de ratio's waarmee OCW in de bekostiging rekent. In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de oude en de nieuwe ratio's en vaste voeten. Dit zijn de reguliere ratio's en vaste voeten.

In bijlage 2 en 3 wordt weergegeven hoe de opslagen zijn verwerkt in de ratio's en de vaste voeten. In bijlage 2 wordt dat gedaan voor directie en OOP. In bijlage 3 wordt voor het OP een drietal voorbeelden uitgewerkt. Dit zijn willekeurige voorbeelden. Tevens wordt aangegeven hoe de afschaffing van de leeftijdscorrectie kan doorwerken in de hoogte van het budget.

D.2. De formules

De berekening van de reguliere personele lumpsum wordt aanzienlijk eenvoudiger. Hieronder wordt stapsgewijs aangegeven hoe een school zelf de berekening kan maken.

De bekostiging voor de reguliere personeelskosten bestaat uit drie deelbudgetten, dat voor directie, OOP en OP:

$$\text{Lumpsum} = \text{budget directie} + \text{budget OOP} + \text{budget OP}$$

D. Ratio's, vaste voeten en formules

De hoogte van de deelbudgetten is afhankelijk van het normatieve aantal fte's dat een school heeft voor directie, OOP en OP en wordt vermenigvuldigd met de GPL voor directie, OOP en OP. De hoogte van de GPL is afhankelijk van het soort onderwijs dat een school aanbiedt (de GPL-groep waarin een school zit, m.u.v. de GPL voor OOP, die is voor alle groepen gelijk):

$$\text{Lumpsum} = \left(\text{fte}_{\text{directie}} \times \text{GPL}_{\text{directie}} \right) + \left(\text{fte}_{\text{OOP}} \times \text{GPL}_{\text{OOP}} \right) + \left(\text{fte}_{\text{OP}} \times \text{GPL}_{\text{OP}} \right)$$

Het aantal fte's dat een school vergoed krijgt, is afhankelijk van het aantal leerlingen per 1 oktober in het jaar t-1 en van de soort onderwijs dat de school aanbiedt en van de vaste voeten die voor die schoolsoort gelden. Er wordt onderscheid gemaakt tussen leerlingen die LWOO en praktijkonderwijs volgen en de overige leerlingen, die hier als regulier zijn betiteld:

$$\begin{aligned} \text{Lumpsum} = & \left(\frac{1}{\text{ratio}_{\text{directie}}} \times \frac{\text{leerlingen}_{\text{(totaal)}}}{\text{(totaal)}} \times \text{GPL}_{\text{directie}} \right) + \left(\frac{1}{\text{ratio}_{\text{OOP}}} \times \frac{\text{leerlingen}_{\text{(totaal)}}}{\text{(totaal)}} \times \text{GPL}_{\text{OOP}} \right) + \\ & \left(\frac{1}{\text{ratio}_{\text{regulier OP}}} \times \frac{\text{leerlingen}_{\text{(regulier)}}}{\text{(regulier)}} \times \text{GPL}_{\text{OP}} \right) + \left(\text{vaste voet}_{\text{OP}} \times \text{GPL}_{\text{OP}} \right) + \\ & \left(\frac{1}{\text{ratio}_{\text{LWOO/PRO OP}}} \times \frac{\text{leerlingen}_{\text{(LWOO+PRO)}}}{\text{(LWOO+PRO)}} \times \text{GPL}_{\text{OP}} \right) \end{aligned}$$

D.3. Extra vaste voeten SVO/LOM en MLK

Scholen en afdelingen die in het kader van de fusie van SVO/LOM en MLK naar respectievelijk LWOO en praktijkonderwijs in het verleden een extra vaste voet OP hebben ontvangen, krijgen deze vaste voet nog steeds. De vaste voet is opgehoogd omdat de opslagen en de nascholing zijn verwerkt in deze vaste voeten. In bijlage 4 zijn de extra formatieplaatsen voor en na vereenvoudiging weergegeven.

D.4. Uitzonderingsscholen

Binnen het voortgezet onderwijs zijn er scholen die in verband met hun bijzondere ligging of leerlingenbestand een aangepaste bekostiging hebben. Ook voor deze scholen zijn bovenstaande maatregelen van de vereenvoudiging van toepassing. Deze scholen ontvangen een nieuwe beschikking waarin staat aangegeven hoe door de vereenvoudiging hun aangepaste bekostiging wordt bijgesteld.

E. Invoering in schooljaar 2005- 2006

E. 1. De bekostigingsbrieven in 2005

De bekostiging wordt per 1 januari 2006 vereenvoudigd. Dat betekent dat de bekostigingsbrief die in maart 2005 wordt verzonden voor het schooljaar 2005-2006 slechts voor 5 maanden van toepassing is, nl. voor de periode 1 augustus tot en met 31 december 2005. Over die periode zal conform het geldende betalingsritme 32% van de bekostiging worden betaald. Het kasritme (per maand) zal niet worden aangepast.

In december 2005 zullen opnieuw bekostigingsbrieven worden verzonden, nl. de nieuwe bekostigingsbrieven voor het kalenderjaar 2006. Deze zullen gebaseerd zijn op de leerlingtelling van 1 oktober 2005. Op basis van het aantal in- en uitschrijvingen voor het komende schooljaar kan voor de zomer al bij benadering de omvang van het budget 2006 worden bepaald. Scholen kunnen hierop dus anticiperen.

De materiële bekostiging gaat eveneens over op kalenderjaar. Ook voor de materiële bekostiging zullen in 2005 twee brieven worden verstuurd. Het gaat dan om het eerste deel van het schooljaar 2005/2006 en in december 2005 de bekostigingsbrief voor het kalenderjaar 2006. Ook voor de materiële bekostiging geldt dat het geldende kasritme niet wordt aangepast.

Niet alleen de reguliere bekostiging gaat over op kalenderjaar. Dat geldt ook voor de aanvullende bekostiging. Regelingen die nieuw gepubliceerd worden, zullen uitgaan van kalenderjaarbekostiging. Oude regelingen die nog doorlopen, zullen waar nodig worden aangepast (zie ook E.3.).

E.2. Overlopende posten

Het kasritme voor de reguliere personele bekostiging wijzigt niet. Over de nu vigerende systematiek van het op- en afbouwen van de kortlopende vordering op OCW is gesproken met de Vereniging voor Administratief Personeel in het onderwijs (de VAP).

In de afgelopen jaren was sprake van betaling van de personele bekostiging aan scholen volgens het kasritme: 32% in de maanden augustus tot en met december (dat wil zeggen 10% minder dan 5/12 van een jaarbedrag over een periode van vijf maanden) en 68% in de maanden januari tot en met juli (dat wil zeggen 10% meer dan 7/12). Het kasritme volgt daarmee de liquiditeitsbehoefte van de school. De reden hiervoor is gelegen in de zogenaamde overlopende posten, te weten de kosten die verband houden met het tot en met december opgebouwde vakantie-aanspraken en tegemoetkomingen ziektekosten, en de sociale lasten over de maand december. De kosten komen namelijk niet in de eerste 5 maanden tot betaling, maar in de 7 maanden daarna. Tot de vereenvoudiging van de bekostiging nemen scholen op de jaarrekening aan het eind van een kalenderjaar een vordering op de Minister van OCW op van genoemde 10% die in de maanden daarna

E. Invoering in schooljaar 2005- 2006

terugliep naar nul omdat de school in de eerste 7 maanden van het kalenderjaar 10% meer krijgt dan 7/12 deel van de bekostiging.

In artikel II van de Wet waarmee de bekostiging wordt vereenvoudigd (de wet van 6 juli 2004) is echter bepaald dat scholen voor de laatste vijf maanden van 2005 aanspraak hebben op 32% van de personele bekostiging. Daarmee is het opnemen van de vordering van die 10% niet meer mogelijk. Dat levert normaal gesproken geen liquiditeitsproblemen op, maar in de uitzonderlijke situatie dat een school op een ander moment wordt opgeheven dan 1 augustus, kan dat wel een financieel probleem opleveren. Op dat moment moet immers aan het personeel onder meer het vakantiegeld worden betaald waarop men nog recht heeft voor de maanden vanaf mei. De school heeft daar mogelijk geen geld voor.

Dit wordt opgelost door de scholen toch een vordering op OCW in de jaarrekening op te laten nemen, die jaarlijks berekend wordt op basis van de eerder genoemde schuld aan het personeel in het kader van vakantiegeld en tegemoetkoming ziektekosten, evenals van de sociale lasten over de maand december. De vordering kan slechts worden geëffectueerd op het moment dat een school wordt opgeheven op een andere datum dan 1 augustus. Bovendien wordt de hoogte beperkt tot het niveau van de op het opheffingsmoment daadwerkelijk bestaande schuld aan het personeel. Hierdoor blijft de boekhouding van de school de juiste informatie leveren.

Voor alle duidelijkheid: de scholen komen in liquide middelen niets tekort, het gaat louter en alleen om de boekhoudkundige verwerking van de ontvangen bekostiging

E.3. Wijzigingen lopende regelingen voor aanvullende bekostiging

Naast reguliere personele en materiële bekostiging ontvangen scholen voor verschillende doelen nog aanvullende bekostiging. Die bekostiging is geregeld via ministeriële regelingen. Het is de bedoeling om ook aanvullende bekostiging te verstrekken op kalenderjaarbasis. Voor een deel van de aanvullende bekostiging geldt dat al. Daarnaast zijn er nog regelingen die wel op schooljaarbasis zijn, maar niet gebaseerd zijn op leerlingen. Deze regelingen blijven ongewijzigd. Dan blijft er nog een aantal regelingen over die en op schooljaarbasis zijn en geld verdelen naar rato van het aantal leerlingen. Deze regelingen zullen in één keer worden aangepast naar de kalenderjaarsystematiek, het gaat onder andere om de zogenaamde cumi-regeling.

F. Overgangsregeling

De vereenvoudiging van de bekostiging is geen bezuinigingsoperatie. Het totale budget voor het voortgezet onderwijs blijft door deze operatie gelijk. Wel is het zo dat de vereenvoudiging van de bekostiging er voor kan zorgen dat schoolbesturen er soms op vooruit gaan in hun bekostiging en soms op achteruit. Om scholen te laten wennen aan de wijziging in de bekostiging, is een overgangsregeling ontworpen. De overgangsregeling wordt uitgevoerd op het niveau van schoolbesturen, zij zijn werkgever. Er wordt vanuit gegaan dat schoolbesturen een zekere achteruitgang in hun bekostiging moeten kunnen opvangen, schoolbesturen hebben immers te maken met fluctuerende leerlingenaantallen en hun organisatie moet daarop ingesteld zijn.

Na overleg met de leden van het Bestuurlijk Overleg Voortgezet Onderwijs (BOVO) is besloten dat schoolbesturen een achteruitgang van 1,5% van hun personele bekostiging zoals berekend voor het kalenderjaar 2005 in het budget zelf op kunnen vangen. In de overgangsregeling is met de leerlingontwikkeling geen rekening gehouden. De leerlingontwikkeling kan van jaar op jaar sterk verschillen en compensatie daarvan kan tot willekeurige effecten leiden. Het bedrag dat schoolbesturen er meer dan 1,5% op achteruitgaan wordt gedurende vijf jaar gecompenseerd, waarbij het bedrag dat wordt toegekend, afloopt van 100% via 80%, 60%, 40% naar 20% van het verschil boven de 1,5%. De uitbetaling van dit bedrag gebeurt in het jaar 2006 volgens het voor de personele bekostiging geldende kasritme. Het totale bedrag wordt opgebracht door alle schoolbesturen die er op vooruitgaan, in 2006 een bijdrage te laten leveren. De basis voor deze overgangsbepaling is het aantal leerlingen en de leeftijdsmeting op 1 oktober 2004.

Het bedrag dat uitgetrokken wordt om schoolbesturen te compenseren in hun achteruitgang, wordt in 2006 afgeroomd bij de schoolbesturen die er op vooruit gaan volgens het voor de personele bekostiging geldende kasritme. Er wordt vanuit gegaan dat hiervoor 95% van de vooruitgang nodig is. Voor deze schoolbesturen zullen de positieve effecten van de vereenvoudiging dus feitelijk vanaf 1 januari 2007 merkbaar zijn. In bijlage 5 wordt weergegeven hoe de berekeningen worden uitgevoerd en wat de effecten voor het schoolbestuur zijn.

Voor alle duidelijkheid: het gaat alleen om de personele bekostiging, de materiële bekostiging en de aanvullende bekostiging wordt in de berekeningen voor het overgangsbudget niet meegenomen.

Wanneer tussen het moment van telling van de leerlinggegevens en uitbetaling van het compensatiebedrag een samenvoeging van scholen voor voortgezet onderwijs plaatsvindt, moeten schoolbesturen zelf besluiten hoe het eventueel via de overgangsbepaling ontvangen bedrag wordt verdeeld.

F. Overgangsregeling

Zoals hierboven beschreven wordt de overgangsregeling op het niveau van het schoolbestuur uitgevoerd. Het schoolbestuur is verantwoordelijk voor het besteden van het budget uit de overgangsregeling. Via de medezeggenschap kan daarop op het niveau van scholen invloed op worden uitgeoefend.

Scholen zullen in maart/april 2005 worden geïnformeerd over de gevolgen die overgangsregeling heeft voor hun schoolbestuur. De eventuele betaling vindt plaats in 2006. De betaling en afroaming van overgangsbudget zal plaatsvinden bij de (qua leerlingaantal) grootste school van een schoolbestuur. De bedragen zullen volgens het reguliere kasritme voor de personele vergoeding worden betaald of ingehouden. De nadere details van de overgangsregeling zullen worden vastgelegd in een ministeriële regeling. Het gaat dan om zaken als de te hanteren GPL, hoe om te gaan met fusies, etc.

Vanaf eind maart 2005 zal de Portal VO van www.mijnncfi.nl worden aangevuld met de nieuwe bekostigingsregels. U kunt dan nagaan hoe e.e.a. voor uw school uitwerkt.

Bijlage 1: Overzicht van ratio's en vaste voeten

GPL-groep	formule-groep	Naam	Ratio directie	
			was	wordt
1	1	Mavo	186,64	169,12
1	2	Vbo met 1 of 2 afd.	186,64	169,12
1	3	Vbo met 3 of meer afd. *)	186,64	169,12
1	4	Cat. LWOO met 1 of 2 afd.	186,64	169,12
1	5	Cat. LWOO met 3 of meer afd.	186,64	169,12
2	6	Cat. Ath. Gymn. of Havo	186,64	169,12
2	7	Cat. Lyceum	186,64	169,12
2	8	Sgs. Ath./Havo	186,64	169,12
2	9	Sgs. Lyc./Havo	186,64	169,12
3	10	Sgs. Mavo/Havo	186,64	169,12
3	11	Sgs. Ath./Havo/Mavo	186,64	169,12
3	12	Sgs. Lyc./Havo/Mavo	186,64	169,12
1	13	Sgs. Mavo/LWOO/Vbo *)	186,64	169,12
4	14	Sgs. Havo/Mavo/LWOO/Vbo *)	186,64	169,12
4	15	Sgs. VWO/Mavo/LWOO/Vbo *)	186,64	169,12
4	16	Sgs. VWO/Havo/Mavo/LWOO/VBO met 1 of 2 afd. *)	186,64	169,12
4	17	Sgs. VWO/Havo/Mavo/LWOO/VBO met 3, 4 of 5 afd. *)	186,64	169,12
4	18	Sgs. VWO/Havo/Mavo/LWOO/VBO met 6 of meer afd. *)	186,64	169,12
1	19	Zelfstandig praktijkonderwijs	186,64	169,12
Verticale scholengemeenschappen			252,25	228,57

Leeswijzer: De ratio voor directie wordt: 1 bekostigde fte/169,12 leerlingen

*) eventueel inclusief een afdeling voor praktijkonderwijs; deze leerlingen hebben de ratio 1/11

Voor aanvullende vaste voet voor de afdeling praktijkonderwijs: zie bijlage 4.

Ratio OOP		Ratio OP		Ratio OP voor LWOO		Vaste Voet OP	
was	wordt	was	wordt	was	wordt	was	wordt
113,33	104,38	24,63	20,00	11,00	8,87	1,98	2,43
113,33	104,38	21,41	17,14	11,00	8,87	1,73	2,64
113,33	104,38	21,41	17,14	11,00	8,87	2,44	2,64
113,33	104,38	n.v.t	n.v.t.	11,00	8,87	1,73	2,64
113,33	104,38	n.v.t	n.v.t.	11,00	8,87	2,44	2,64
113,33	104,38	24,63	20,00	11,00	8,87	2,07	2,55
113,33	104,38	24,63	20,00	11,00	8,87	3,28	2,55
113,33	104,38	24,63	20,00	11,00	8,87	2,68	4,47
113,33	104,38	24,63	20,00	11,00	8,87	3,89	4,47
113,33	104,38	24,60	20,00	11,00	8,87	2,15	2,65
113,33	104,38	24,60	20,00	11,00	8,87	3,41	4,91
113,33	104,38	24,60	20,00	11,00	8,87	4,67	4,91
113,33	104,38	21,89	17,14	11,00	8,87	3,45	4,24
113,33	104,38	21,28	17,14	11,00	8,87	3,20	3,97
113,33	104,38	21,28	17,14	11,00	8,87	3,20	3,97
113,33	104,38	21,28	17,14	11,00	8,87	3,20	5,36
113,33	104,38	21,28	17,14	11,00	8,87	3,95	5,36
113,33	104,38	21,28	17,14	11,00	8,87	4,70	5,36
113,33	104,38	n.v.t	n.v.t.	11,00	8,87	1,73	2,64

Bijlage 2: Berekening van de nieuwe ratio's voor directie en OOP

Functiecategorie directie			
Ratio oud 1/186,64 (=0,00535)(A)		Ratio nieuw=ratio oud verhoogd met opslagen	
Formule oud = aantal leerlingen maal ratio.			
Uitkomst verhoogd met de volgende opslagen:		Ratio oud	0,00535 (A)
ADV	6,76%	ADV	0,00036
Frictie	1,90%	Frictie	0,00010
Seniorenopslag	1,70%	Seniorenopslag	0,00009
Totaal	10,36% (B)	Totaal	0,00590= 1/169,12

Voorbeeld voor een school met 1000 leerlingen:

Oud :		Nieuw:	
Bij 1000 leerlingen: 1000/186,64	=5,358 fte	Bij 1000 leerlingen: 1000 /169,12	=5,913 fte
Opslagen 5,358 fte maal 10,36% (B)	=0,555 fte		
Totaal	=5,913 fte		

Functiecategorie OOP			
Ratio oud 1/113,33 (=0,00882)(A)		Ratio nieuw = ratio oud verhoogd met opslagen	
Formule oud = aantal leerlingen maal ratio.			
Uitkomst verhoogd met de volgende opslagen:		Ratio oud	0,00882 (A)
ADV	4,97%	ADV	0,00044
Frictie	1,90%	Frictie	0,00017
Seniorenopslag	1,70%	Seniorenopslag	0,00015
Totaal	8,57% (B)	Totaal	0,00958= 1/104,38

Voorbeeld voor een school met 1000 leerlingen:

Bij 1000 leerlingen: 1000/113,33	= 8,8238 fte	Bij 1000 leerlingen: 1000/104,38	= 9,58 fte
Opslagen 8,8238 fte maal 8,57% (B)	= 0,7562 fte		
Totaal	9,5800 fte		

Bijlage 3: Berekening van de nieuwe ratio's voor het OP

Voorbeeld 1. Formulegroep 17 Scholengemeenschap VWO/Havo/Mavo/LWOO/VBO met 3, 4 of 5 afdelingen (GPL-groep 4)

Zie ook bijlage 1 voor de ratio's en vaste voeten

Leerlingfluctuatiefactor = 1

Vaste voet = 3,95 fte

Dit voorbeeld wordt uitgewerkt met 1000 leerlingen en een gewogen gemiddelde leeftijd van de school van 41 jaar. De gewogen gemiddelde leeftijd van groep 4 is 43,04 jaar (Stand 1-10-2003).

Het schoolprofielbudget voor GPL-groep 4 is verhoogd van 10,47% naar 11,46 % i.v.m. het verwerken van de nascholing in de ratio's.

Coëfficiënt: 1163,33 Constante: 10298,37 GPL: aanvullende formatie (stand 1-1-2005): € 60.380,94

Berekening van de oude ratio met opslagen naar de nieuwe ratio

Ratio oud = $1/21,28 (=0,04699)$	0,04699(A)
Opslagen:	
Schoolprofielbudget (SPB) 11,46 % van (A)	<u>0,00538(B)</u>
(hierin is de nascholing verwerkt)	0,05237(A)+(B)
ADV 7,81% van (A)+(B)	0,00409
Frictie 1,90% van (A)+(B)	0,00099
Seniorenopslag 1,70% van (A)+(B)	0,00089
11,41%	Ratio nieuw 0,05834 = (1/17,14)

Totale opslagen: 11,46% + (11,41% over 11,46%) + 11,41% = 24,17%

Berekening Formatie:

Oud:		Nieuw:	
Ratio = $1000/21,28$	= 46,9925 fte	Ratio $1000/17,14$	= 58,343 fte
Vaste voet	= 3,9500 fte	Vaste voet	= 5,360 fte
Subtotaal	= 50,9425 fte	Totaal	63,703 fte
Opslagen $50,9425 \times 24,17\%$	= 12,3128 fte		
Totaal	63,2553 fte		

Bijlage 3: Berekening van de nieuwe ratio's voor het OP

Bekening van de oude ratio voor LWOO met opslagen naar de nieuwe ratio voor LWOO

Ratio LWOO oud = $1/11$ (=0,09090)	0,09090
Opslagen:	
Schoolprofielbudget (SPB) 10,31 % van (A)	0,00937 (B)
(hierin is de nascholing verwerkt)	0,10027 (A)+(B)
ADV 7,81% van (A)+(B)	0,00783
Frictie 1,90% van (A)+(B)	0,00190
Seniorenopslag 1,70% van (A)+(B)	0,00170
11,41%	Ratio nieuw 0,11170 = (1/8,95)
	geharmoniseerd naar 1/8,87

Totale opslagen: $10,31\% + (11,41\% \text{ over } 10,31\%) + 11,41\% = 22,90\%$

Berekening Formatie bij 1000 leerlingen:

Oud

Ratio VBO = $500/21,41$	23,3536 fte
Ratio LWOO = $500/11$	45,4545 fte
Vaste voet =	2,4400 fte
Subtotaal =	71,2481 fte
Opslagen $71,2481 \times 22,90\%$ =	16,3158 fte
Totaal	87,5639 fte

Nieuw:

Ratio VBO = $500/17,14$	= 29,171 fte
Ratio LWOO = $500/8,87$	= 56,369 fte
Vaste voet =	2,640 fte
Totaal	88,180 fte

Berekening van de personele vergoeding:

GPL = $43 \times 1110,69 + 11119,69 = \text{€ } 58.879,36$

GPL aanvullend = € 58.912,71

Bekostiging oud:

$87,5639 \text{ fte} \times \text{€ } 58.879,36 = \text{€ } 5.155.706$
 Verschil: nieuw/- oud € 39.216

Bekostiging nieuw:

$88,180 \text{ fte} \times \text{€ } 58.912,71 = \text{€ } 5.194.922$

Bijlage 3: Berekening van de nieuwe ratio's voor het OP

Voorbeeld 3. Formulegroep 11: Scholengemeenschap Atheneum, Havo, Mavo. (GPL-groep 3)

Zie ook bijlage 1 voor de ratio's en vaste voeten.

Leerlingfluctuatiefactor = 1

Vaste voet = 3,41 fte

Voorbeeld wordt uitgewerkt met 1000 leerlingen en een gewogen gemiddelde leeftijd van de school van 44 jaar. De gewogen gemiddelde leeftijd groep is 42,30 jaar (Stand 1-10-2003)

Het schoolprofielbudget voor GPL-groep 3 (dat gelijk is aan dat van GPL-groep 2) is verhoogd van 9,57% naar 10,47 % i.v.m. het verwerken van de nascholing in de ratio's.

Coëfficiënt: 1310,72 Constante: 7876,51 GPL aanvullende formatie (stand 1-1-2005): € 63.319,76

Berekening van de oude ratio met opslagen naar de nieuwe ratio		
Ratio oud = $1/24,60$ (=0,0406504)		0,04065 (A)
Opslagen:		
Schoolprofielbudget (SPB) 10,47 % van (A)		0,00425 (B)
(hierin is de nascholing verwerkt)		0,04490 (A)+(B)
ADV	7,81% van (A)+(B)	0,00350
Frictie	1,90% van (A)+(B)	0,00085
Seniorenopslag	1,70% van (A)+(B)	0,00076
Ratio nieuw		0,05001 = (1/20,00)
Totale opslagen: 10,47% + (11,41% over 10,47%) + 11,41%= 23,07%		

Berekening Formatie bij 1000 leerlingen:

Oud:		Nieuw:	
Ratio (1000/24,60)	= 40,65041 fte	Ratio VBO: 1000/20	= 50,000 fte
Vaste voet	= 3,41000 fte	Vaste voet	= 4,910 fte
Subtotaal	= 44,06041 fte	Totaal	= 54,910 fte
Opslagen (44,0604*23,07%)	= 10,16474 fte		
Totaal	54,22515 fte		

Bijlage 3: Berekening van de nieuwe ratio's voor het OP

Berekening van de personele vergoeding:

GPL= 44 jaar x 1310,72+7876,51 = € 65.548,19 GPL aanvullend € 63.319,76

Bekostiging oud:

54,22515 fte x € 65.548,19 = € 3.554.360

Vershil: nieuw-/- oud -/- € 77.472

Bekostiging nieuw:

54,910 fte x € 63.319,76 = € 3.476.888

Bijlage 4: Extra formatieplaatsen i.v.m. de omzetting van SVO-LOM en MLK

a) Overzicht van het aantal extra formatieplaatsen voor en na vereenvoudiging in verband met omzetting naar leerwegondersteunend onderwijs, voorkomend uit het speciaal voortgezet onderwijs als bedoeld in artikel III van de wet van 25 mei 1998, Stb. 337.

	voor vereenvoudiging	na vereenvoudiging
a. schoolsoortgroep 1:	2,26 formatieplaatsen	2,80 formatieplaatsen
b. schoolsoortgroep 3:	0,31 formatieplaatsen	0,38 formatieplaatsen
c. schoolsoortgroep 4:	1,15 formatieplaatsen	1,43 formatieplaatsen

De verhoging is het gevolg van het verwerken van de opslagen (ADV, frictie etc) in deze extra formatieplaatsen.

b) Overzicht van het aantal extra formatieplaatsen voor en na vereenvoudiging in verband met omzetting naar een afdeling voor praktijkonderwijs die is ontstaan uit het speciaal voortgezet onderwijs als bedoeld in artikel III of VII van de wet van 25 mei 1998, Stb. 337, of naar een school voor praktijkonderwijs met declaratiebesteding, voortkomend uit dat speciaal voortgezet onderwijs

	voor vereenvoudiging	na vereenvoudiging
a. schoolsoortgroep 1:	1,23 formatieplaatsen	1,53 formatieplaatsen
b. schoolsoortgroep 4:	0,29 formatieplaatsen	0,36 formatieplaatsen

De verhoging is het gevolg van het verwerken van de opslagen (ADV, frictie, etc) in deze extra formatieplaatsen.

Bijlage 5: De berekening van het overgangsbudget

De wijze waarop het overgangsbudget per schoolbestuur wordt bepaald is als volgt:

Basisberekening

Op basis van de leerlingtelgegevens van 1-10-2004 worden de volgende stappen uitgevoerd:

- a) bepaling van de totale reguliere personele bekostiging van het schoolbestuur conform wet en regelgeving **voor** vereenvoudiging van de bekostiging voor het schooljaar 2005/2006 (de leerling-fluctuatiefactor wordt hierbij op 1 gesteld). Het budget voor nascholing is verwerkt in het percentage schoolprofielbudget (zie de voorbeelden in bijlage 4).
- b) bepaling van de totale reguliere personele bekostiging van het schoolbestuur conform wet en regelgeving **na** vereenvoudiging van de bekostiging. De nascholing zit verwerkt in de ratio's.
- c) bepaling van het verschil.

De overgangsregeling

Indien de bij a berekende bekostiging 1,5% (van a) of meer hoger is dan die bij b wordt de bekostiging

- ⋮ in 2006 vermeerderd met 100% van het verschil voor zover dat boven de 1,5% uitgaat.
- ⋮ in 2007 vermeerderd met 80% van het verschil voor zover dat boven de 1,5% uitgaat.
- ⋮ in 2008 vermeerderd met 60% van het verschil voor zover dat boven de 1,5% uitgaat.
- ⋮ in 2009 vermeerderd met 40% van het verschil voor zover dat boven de 1,5% uitgaat.
- ⋮ in 2010 vermeerderd met 20% van het verschil voor zover dat boven de 1,5% uitgaat.

De bedragen voor de jaren 2006 t/m 2010 worden gesommeerd en in 2006 volgens het voor de personele bekostiging geldende kasritme uitbetaald.

Bijlage 5: De berekening van het overgangsbudget

Aan de hand van de gegevens van voorbeeld 3 uit bijlage 2 wordt bovenstaande nader uitgewerkt (dit is een voorbeeld van een éénpitter):

Bekostiging oud € 3.554.360 Bekostiging nieuw € 3.476.888

Vershil (nieuw-/- oud: € 3.476.888 -/- 3.554.360) = -/- € 77.472

1,5% van de bekostiging oud = € 53.315

Grondslag voor het overgangsbudget € 24.157

Voor 2006 € 24.157 x 100% = € 24.157

Voor 2007 € 24.157 x 80% = € 19.326

Voor 2008 € 24.157 x 60% = € 14.494

Voor 2008 € 24.157 x 40% = € 9.663

Voor 2008 € 24.157 x 20% = € 4.831

Totaal € 72.471 uit te betalen in 2006 volgens het voor de personele bekostiging geldende kasritme.

Dekking van de kosten

Indien de bij a berekende bekostiging lager is dan die bij b wordt de bekostiging voor het jaar 2006 verminderd met 95% van het verschil. Deze vermindering vindt ook in 2006 volgens het geldende kasritme voor de reguliere personele bekostiging plaats. Het bedrag wordt gebruikt om de overgangsregeling voor de scholen die er fors op achteruit gaan te betalen.

Aan de hand van de gegevens van voorbeeld 1 uit bijlage 2 wordt bovenstaande nader uitgewerkt (dit is een voorbeeld van een éénpitter):

Bekostiging oud € 3.669.262 Bekostiging nieuw € 3.846.447

Vershil (nieuw-/- oud: € 3.846.447 -/- € 3.669.262) = +/- € 177.185

95% van de vooruitgang wordt afgeroomd = € 168.325

Resteert: € 8.860

